



Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2015. május 13.
(OR. en)

8346/1/15
REV 1 (lv,hu)

CULT 22
DIGIT 22
REGIO 35
IND 62
SOC 262
EDUC 111
SAN 131

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	8110/15 CULT 21 DIGIT 16 REGIO 29 IND 55 SOC 245 EDUC 109 SAN 111
Tárgy:	Tervezet – A Tanács következtetései a kulturális, illetve a kreatív ágazatoknak az innovációt, a gazdasági fenntarthatóságot és a társadalmi befogadást ösztönző összekapcsolódásairól – <i>A következtetések elfogadása</i>

A Kulturális Bizottság több ülésén is foglalkozott a fenti következtetések kidolgozásával, melyek szövege az Oktatási, Ifjúsági, Kulturális és Sportügyi Tanács 2015. május 18–19-i ülésén kerül a Tanács elé elfogadás céljából. A szöveg a jelenlegi formájában már valamennyi delegáció számára elfogadható.

Ennek megfelelően felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy erősítse meg a következtetéstervezettel kapcsolatban a Kulturális Bizottságban elért megállapodást, valamint a szöveg elfogadása és a Hivatalos Lapban történő későbbi közzététele céljából továbbítsa azt a Tanácsnak.

**Tervezet – A Tanács következtetései
az innovációt, a gazdasági fenntarthatóságot és a társadalmi befogadást ösztönző kulturális és
kreatív összekapcsolódásokról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

FELISMERVE, HOGY:

1. a kulturális és kreatív ágazatok nemcsak kulturális, hanem gazdasági értékteremtők is. Az elmúlt évek folyamán jelentős lépések történtek annak érdekében, hogy ezek az ágazatok az európai társadalom és gazdaság szerves részévé, illetve a növekedés, a munkahelyteremtés és a prosperitás forrásaivá váljanak. Tágabb értelemben vett hozadékuk azonban még nem nyert teljes körű elismerést. Még várat magára különösen annak felismerése, hogy a kultúra és a művészi kreativitás innovációt generálhat a gazdaság más ágazataiban, illetve a társadalom egészében is, valamint az egyén jó közérzetét is képes fokozni;
2. a kulturális és kreatív ágazatok, illetve egyéb ágazatok közötti összekapcsolódás felfogható egy olyan folyamatként, melynek során a kulturális és kreatív ágazatokra jellemző tudást és készségeket a más ágazatokban kialakult tudással és készségekkel ötvözzük, hogy innovatív és intelligens megoldásokat kapjunk napjaink társadalmi kihívásaira;
3. a kulturális és kreatív összekapcsolódás kölcsönös előnyökkel járhat valamennyi érintett ágazat számára, amennyiben egyenlő feltételek mellett vesznek részt ebben a folyamatban;

ÚGY VÉLI, HOGY:

4. a más ágazatokkal való kulturális és kreatív összekapcsolódások számos különféle előnnyel járhatnak¹, többek között:

- azáltal, hogy formatervezőket, művészeket és egyéb kreatív szakembereket vonnak be különböző innovatív és felhasználóbarát megoldások kialakításába, valamint multidiszciplináris munkacsoportokat alakítanak ki, javítható az ügyfélszolgálat és az alkalmazotti elégedettség, valamint fokozható a szervezeti hatékonyság mind a vállalkozói, mind pedig a közszektorban;
- azáltal, hogy művészeket és kreatív szakembereket vonnak be az iskolai tevékenységekbe, növelhető a tanulók részvétele, javíthatók az eredményeik, ösztönözhető a kreatív tanulás és elősegíthető a tanulók jó közérzete, valamint javítható a szülői szerepvállalás is;
- olyan művészeti és kreatív gyakorlatok révén, amelyek elősegítik a megbetegedések megelőzését és a betegek rehabilitációját, csökkenthetők a gyógykezelési költségek és lecsorítható a kórházi beutalások száma;
- azáltal, hogy a kultúrát és a kreativitást integrálják a hosszú távú helyi és regionális fejlesztési stratégiákba, elősegíthető az ipari területek és a városi közterületek megújítása, valamint az idegenforgalom előmozdítása;

¹ A nyitott koordinációs módszerhez kapcsolódóan létrehozott szakértői munkacsoport által a kreatív partnerségek előmozdításáról készített szakpolitikai kézikönyv (2014) alapján, http://ec.europa.eu/culture/library/reports/creative-partnerships_en.pdf.

- azáltal, hogy értéktöbbletet hordozó, új, innovatív és funkcionális termékek előállítása céljából formatervezőket, művészeket és egyéb kreatív szakembereket vonnak be a hulladékanyagok újrafeldolgozásába és értéknövelő újrahasznosításába, javítható a környezettudatos magatartás mind a fogyasztók körében, mind a feldolgozóiparban, valamint csökkenthető az energia-, illetve egyéb erőforrás-felhasználás ;
- különböző kulturális és kreatív tevékenységeken keresztül, valamint azáltal, hogy a kortárs építészeti, művészeti és formatervezési alkotásokat beengedjük a kulturális és történelmi értéket képviselő közterületekre és épületekbe, javítható a társadalmi befogadás és a közösségi élet;

MEGÁLLAPÍTVA, HOGY:

5. nem eléggé ismert az a tény, hogy jelentős potenciál rejlik a művészeteknek, a kultúrának és a kreativitásnak a technológiával, a tudománnyal és az üzleti tevékenységekkel való ötvözésében, továbbá nem elégséges mértékű a bevált gyakorlatok megosztása sem. Különösképpen az a kultúra és a művészetek által kiváltott katalizáló hatás alábecsült és ebből fakadóan kihasználatlan, amelyet ezek a gazdaság valamennyi ágazatában az innovációra gyakorolni képesek;
6. az összekapcsolódás a különböző ágazatok kereszteződésénél jön létre. Ugyanakkor az ágazatok és a szakpolitikák gyakran továbbra is elszigetelt zárványokon belül szerveződnek, ami korlátozza a szinergiák kibontakozását és az innovatív megoldások megjelenését. Ahhoz, hogy leküzdjük ezt az elszigetelt gondolkodásmódot és elősegítsük az összekapcsolódásokat, átfogó stratégiai megközelítésre van szükség, amelybe a helyi közösségek szintjétől az uniós szintig minden szereplőt be kell vonni;
7. olyan megbízható és összehasonlítható adatokra van szükség a kulturális és kreatív összekapcsolódásokról, amelyek alapján felmérhető és elemezhető, hogy azoknak milyen hozadéka van a gazdaság egésze szempontjából, és hogy a különböző szinteken milyen hatást gyakorolnak a társadalom szélesebb rétegeire;

8. a kreatív készségek és a kritikus gondolkodás fejlesztése egyrészt a formális oktatásban, másrészt a nem formális és az informális tanulás területén lehetővé teszi az egyén számára, hogy jobban megfeleljen az egyre sokszínűbb, tudás alapú társadalom követelményeinek csakúgy, mint a kihívásokkal teli és gyorsan változó munkaerő-piaci igényeknek.
9. A digitális tartalmak európai egységes piacának elő kell segítenie az Európa kulturális és nyelvi sokféleségéből táplálkozó minőségi tartalmak létrehozását és megosztását, és olyan keretet kell biztosítani, amely az értéklánc egészében egyensúlyt teremt a jogok és kötelezettségek között;
10. a kulturális és kreatív ágazatok terén eszközölt beruházásokat sokan kockázatosnak és bizonytalanoknak tekintik amiatt, hogy immateriális javakon alapulnak. Ezért olyan, kifejezetten a kulturális és kreatív ágazatokra szabott innovatív finanszírozási eszközökre van szükség, amelyek erősítik ezeknek az ágazatoknak az ágazatközi – és akár nemzetközi – együttműködésekben való részvételi képességét;

FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT ÉS A BIZOTTSÁGOT, HOGY SAJÁT HATÁSKÖRÜKÖN BELÜL ÉS A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉT KELLŐKÉPPEN FIGYELEMBE VÉVE:

11. tudatosítsák valamennyi érintett, de különösen a szakpolitikai döntéshozók, a kreatív szakemberek, az ipar képviselői, a vállalkozások és a beruházók körében azokat a kulturális, gazdasági és társadalmi értékeket, amelyeket az ágazatközi együttműködésnek köszönhetően megvalósuló kreativitás és innováció képvisel. E célból fontos, hogy az információk széles körben való terjesztésére ösztönözzenek az ágazatközi együttműködések keretében kialakult legjobb gyakorlatokkal, eredményekkel és tanulságokkal kapcsolatban, illetve szakértői hálózatépítésre és egymástól tanulásra bátorítsák a résztvevőket;

12. küzdjék le az elszigetelt gondolkodásmód szabta korlátokat a hagyományos szakpolitikai területeken, azáltal, hogy a kultúrát és a művészi kreativitást még inkább a gazdasági növekedéssel, a szociálpolitikával, a városi és regionális fejlesztéssel, valamint a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos stratégiák részévé teszik;
13. a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatal erősítése érdekében folytassák a kulturális és kreatív összekapcsolódásokra vonatkozó, meglévő szakpolitikák és trendek feltérképezését és az adatgyűjtés tökéletesítését. Ez egyúttal a kulturális és kreatív összekapcsolódások vonatkozásában új módszerek kidolgozásával is jár annak mérésére, hogy ezeknek milyen innovációs hozadéka van más iparágak szempontjából, illetve hogy érthetőbb legyen a szélesebb körben gyakorolt hatásuk;
14. segítsék elő a kreatív ökoszisztémák és a multidiszciplináris környezetek kialakítását a kulturális és kreatív ágazatok számára, olyan struktúrák révén, mint például az innovációs és üzleti központok, az induló vállalkozásokat támogató üzleti akcelerator programok, az üzleti inkubátorházak, a kreatív központok, a közös irodabérlési megoldások és a hálózatépítő programok;
15. a kulturális és kreatív export fellendítése, valamint az új piacokra való bejutás megkönnyítése érdekében ösztönözzék a kulturális és kreatív ágazatközi klaszterek és hálózatok kialakítását országos, európai és nemzetközi szinten;
16. ösztönözzék a nem technológiai jellegű, szociális és szolgáltatási innováció alkalmazását a hagyományos iparágakban, például azáltal, hogy meghonosítják a tervezői gondolkodásmódot² és a kultúra-alapú kreativitást ezekben az iparágakban;
17. bátorítsák a kulturális és kreatív ágazatokat a jövőbeli digitális egységes piac kínálta lehetőségek kihasználására;

² A tervezői gondolkodásmód egyfajta megoldásorientált gondolkodás, amelynek kiindulópontját egy cél (egy jobb jövőbeli helyzet) meghatározása jelenti ahelyett, hogy egy konkrét probléma megoldásával kísérletezne. Olyan átfogó és kreatív megközelítést jelent, amely számos különböző helyzet kezelésében alkalmazható, de az összetettebb és váratlan helyzetek esetében különösen hasznos.

FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT, HOGY A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉT KELLŐKÉPPEN FIGYELEMBE VÉVE:

18. bátorítsák a kulturális és kreatív összekapcsolódások megvalósítását helyi és regionális szinten, lehetőség szerint a már meglévő kezdeményezések alapján, szorosan együttműködve a helyi szereplőkkel, nem kormányzati szervezetekkel, illetve az egyéb szervezetekkel és a vállalkozásokkal. A multidiszciplináris klasztereknek a helyi és regionális hatóságok aktív bevonásával való létrehozásának lehetőségeit szintén meg lehetne vizsgálni;
19. támogassák azokat a kezdeményezéseket, amelyek elősegítik a kulturális és kreatív ágazatok ügyének közös képviselését az ágazati elszigetelődés felszámolása és átfogó stratégiai megközelítések kidolgozása céljából;
20. ösztönözzék a közszektorban a tervezői gondolkodásmód alkalmazását az összetettebb kihívások kezelésekor és az ügyfélorientált, hatékony szolgáltatások kialakításakor³;

³ „A dizájnközpontú innováció cselekvési tervének megvalósítása” című (SWD (2013) 380 final) dokumentum alapján.

21. megfelelő intézkedésekkel segítsék elő olyan kedvező feltételek létrejöttét, amelyeknek köszönhetően a kulturális és kreatív ágazatok továbbfejleszthetik potenciáljukat az ágazatközi partnerségek keretében, figyelembe véve többek között a Kreatív Iparágak Európai Szövetségének ajánlásait⁴ is. Ilyen intézkedések lehetnek például:
- az adott ágazat igényeihez és sajátosságaihoz igazodó innovatív finanszírozási eszközök – például kreatív innovációs utalványrendszerek⁵, magvető finanszírozás⁶, közösségi finanszírozás, hitelgarancia-mechanizmusok, kockázati tőkealapok (például: „üzleti angyalok”, kockázati tőke stb.) és visszatérítendő hozzájárulások⁷ – a kulturális és kreatív ágazatok számára nyújtott pénzügyi támogatás diverzifikálása céljából. Érdemes lehet megvizsgálni továbbá az olyan kísérleti projektek lehetőségét is, amelyek az innovációra ösztönzés céljával támogatják a kísérletezést és a kockázatvállalást;
 - befektetők számára kialakított információmegosztási platformok és képzések, melyek növelik a kulturális és kreatív ágazatokban rejlő potenciál ismertségét a befektetői körökben, valamint segítik a kulturális és kreatív szakembereket vállalkozásirányítási és üzleti készségeik fejlesztésében;

⁴ A Kreatív Iparágak Európai Szövetsége (ECIA) egy, a Bizottság által létrehozott integrált szakpolitikai kezdeményezés volt, amely 2012-től 2014-ig tartott. Célja a kreatív iparágak számára kidolgozott új, innovatív szakpolitikai eszközök tesztelése és vizsgálata, valamint az erre vonatkozó konkrét ajánlások kidolgozása volt.

⁵ A kreatív innovációs utalványrendszerek keretében a kormányok kisebb hitelösszegeket bocsátanak kis- és középvállalkozások rendelkezésére, amelyeken azok bizonyos, üzleti tevékenységükben innovációt (új termékeket, szolgáltatásokat vagy folyamatokat) jelentő szolgáltatásokat (lásd az ECIA ajánlását) vásárolhatnak.

⁶ A magvető tőke abban támogatja a vállalkozásokat, hogy az ötlet vagy a prototípus szakaszából eljussanak az első kereskedelmi bevétel szakaszába. Ez a támogatási forma a fiatal, innovatív vállalkozások életének legkorábbi szakaszára összpontosít, amelyet még nagyfokú kockázat jellemez.

⁷ A visszatérítendő hozzájárulás egy új, hatósági finanszírozású támogatási eszköz. A kiválasztott projekt kettős, szimultán finanszírozásban részesül, mely egyrészt egy kamatmentes kölcsönösszezből, másrészt egy ún. visszatérítendő hozzájárulásból áll, amelyet a kedvezményezett vállalkozás utóbb teljes egészében vagy részben visszafizet, attól függően, hogy a vállalkozás hogyan teljesít a hasznosítási időszak során (ECIA-ajánlás).

22. támogassák a horizontális készségek, azaz például a kreativitás, a kulturális érzékenység és a vállalkozói készségek fejlesztését a formális oktatás és a nem formális tanulás keretében egyaránt. Adott esetben ösztönözzék a felsőoktatási intézményeken belüli, különböző területek közötti ágazatközi megközelítések alkalmazását, például olyan közös programok révén, amelyek összekapcsolják a művészetet és a kultúrát, a természettudományokat, a mérnöki tudományokat, a technológiát, az üzleti tudományokat és más releváns területeket;

FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT, HOGY:

23. dolgozzon ki átfogó stratégiai megközelítést a kulturális és kreatív iparágak versenyképességének és fejlődésének fellendítésére vonatkozóan, kiemelve egyúttal az átfogó értelemben vett innovációs folyamatban betöltött szerepüket valamennyi iparágban;
24. a meglévő uniós programokra és alapokra vonatkozó információkat igazítsa még inkább a kulturális és kreatív ágazatok igényeihez és gondoskodjon azok terjesztéséről, hogy ezzel is erősítse azok összekapcsolódását más szakpolitikai területekkel;

25. vizsgálja meg az uniós programok – így többek között a Horizont 2020, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz, az Erasmus+, a COSME és a Kreatív Európa – keretében rendelkezésre álló források felhasználásának lehetőségét az összekapcsolódásokra irányuló projektek céljaira, például az alábbiak érdekében:
- művészekből, kutatókból és technológiai szakemberekből álló multidiszciplináris munkacsoportok támogatása;
 - a nem technológiai, társadalmi és szolgáltatási innováció támogatásának hatékonyabbá tétele;
 - a transzverzális készségek, köztük például a kritikus gondolkodásmód és a kezdeményezőkészség fejlesztése;
 - a művészeti tevékenység városfejlesztésben való alkalmazásának támogatása az intelligens és kreatív városok célkitűzésének részeként,
 - a közszolgáltatások korszerűsítése kapcsán a felhasználóorientált – például tervezői gondolkodásmódot alkalmazó – szemlélet ösztönzése;

és mihamarabb folytassa azokat az előkészítő intézkedéseket, amelyek a kulturális és kreatív ágazatok garanciaeszközének⁸ 2016. évi működésbe léptetéséhez szükségesek;

26. folytassa a szolgálatait – például az Eurostat és a Közös Kutatóközpont – által megkezdett, azzal kapcsolatos információ- és adatgyűjtést, hogy milyen hozadéka van a kulturális és kreatív összekapcsolódásoknak más gazdasági ágazatok és szakpolitikai területeken, illetve általában a gazdasági növekedés szempontjából;

MEGÁLLAPODIK abban, hogy

27. 2018-ban helyzetértékelést tart e következtetések alapján. A helyzetértékelés során azt kell majd felmérni, hogy milyen eredményeket értek el a tagállamok és a Bizottság az e következtetések nyomán hozott intézkedéseikkel⁹. Az értékelés formáját és léptékét illetően egyeztetni kell a tagállamokkal, annak érdekében, hogy az ne járjon jelentős teherrel, viszont hasznos információkkal szolgáljon.

⁸ A kulturális és kreatív ágazatok garanciaeszköze egy, a Kreatív Európa program (2014–2020) által létrehozott finanszírozási eszköz. Célja a kulturális és kreatív ágazatokban működő mikro-, kis- és középvállalkozások és szervezetek forráshoz jutásának elősegítése;

⁹ Korábbi példaként említhető a Tanács kulturális kormányzásról szóló 2012-es következtetései alapján végzett helyzetértékelés is, amelyre 2015-ben került sor.